

De bedrijfsarts kent u die eigenlijk wel?

Het overkwam mij. Het overkwam ook nogal wat lezers van dit magazine: je werkt, hebt plannen en dan krijg je ineens de diagnose Parkinson. Verbijstering! Snel daarna kwamen allerlei vragen op: Kan ik mijn werk blijven doen? Kan ik in mijn huis blijven wonen? Hoe moet het verder? Moet ik het mijn collega's vertellen? Mijn leidinggevende? Wie kan mij helpen met deze vragen? De bedrijfsarts. Kent u die eigenlijk wel?

Bedrijfsarts of arboarts?

Iedereen die een loondienstverband in Nederland heeft, heeft een bedrijfsarts. Dat is wettelijk zo bepaald. Een bedrijfsarts heeft na zijn of haar basisopleiding een specialisatie van vier jaar vervolgd. Een arboarts is een algemeen arts die werkt onder supervisie van een geregistreerde bedrijfsarts.

Wil je weten met wie je te maken hebt? Kijk dan hoe de arts een brief ondertekent.

Voor wie is de bedrijfsarts er?

De bedrijfsarts is adviseur van zowel werknemer en werkgever als het gaat over ziekte, gezondheid en werk. Weliswaar wordt de bedrijfsarts betaald door de werkgever, toch moet hij of zij zich neutraal opstellen. Sommige bedrijven hebben hun bedrijfsarts erg afgeschermd, waardoor die voor de medewerker moeilijk te bereiken is. De wet zegt dat de bedrijfsarts vrij toegankelijk is voor de werknemer. Dat kan zelfs anoniem.

Wanneer ga je naar de bedrijfsarts?

Meestal regelt je bedrijf dat je op het spreekuur van de bedrijfsarts gaat als je een paar weken ziek bent. Maar je kunt ook zelf het initiatief nemen. Een bezoek aan de bedrijfsarts kan ook zonder ziekmelding. Dan heet het formeel een 'arbeidsomstandigheden spreekuur'. Als je wilt kan dat ook anoniem. Allemaal wettelijk geregeld.

Niet eens met de bedrijfsarts?

Ben je het niet eens met het advies van de bedrijfsarts? Je mag je het advies blokkeren. Het gaat dan niet naar de werkgever. Dit komt overigens zelden voor. Het is een zwaar middel. Als dit speelt, laat je dan juridisch adviseren. Ook heb je recht op een second opinion. Je eigen bedrijfsarts heeft de plicht om je de procedure uit te leggen.

Twee wettelijke regelingen spelen een rol

De Wet Verbetering Poortwachter regelt vrij gedetailleerd wat werkgever, werknemer en bedrijfsarts moeten doen in geval van ziekmelding.

De wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) is een verplichte verzekering voor alle werknemers met een arbeidscontract. In geval van arbeidsongeschiktheid wegens ziekte keert de verzekering na 2 jaar uit. Dit is ter beoordeling van het UWV. Voor de eerste 2 jaar ziekte geldt een verplichte loondoorbetaling door de werkgever. De bedrijfsarts is in die periode een belangrijke adviseur.

'Betrek je bedrijfsarts bij jouw parkinson op jouw werkplek, vraag om hulp'

Klacht, stoornis, beperking of handicap?

Deze begrippen worden vaak door elkaar gebruikt maar betekenen iets heel anders.

- Een **klacht** is een signaal van onwel bevinden dat iemand geeft.
- Een **stoornis** is de ziekte, het is de diagnose gesteld door de arts.
- Een **beperking** is een lichaamsfunctie die niet meer werkt door de stoornis.
- Een **handicap** is een uitdrukking van welke maatschappelijke deelname niet meer mogelijk is door die beperking.

De bedrijfsarts beoordeelt de stoornis en benoemt de beperkingen. Deze worden vastgelegd in een Functionele mogelijkhedenlijst (FML).

De arbeidsdeskundige zal aan de hand van de FML de nodige aanpassingen adviseren.

Een ergotherapeut gaat uit van de arbeidsdeskundige rapportage en meet de aanpassing individueel aan. Trainen met de aanpassing hoort daar uitdrukkelijk bij.

Een voorbeeld

Stel: Een stratenmaker met versleten knieën woont in een flat op 2 hoog zonder lift. Door de artrose (de stoornis) van de knieën kan hij niet op zijn knieën werken, niet hurken, niet traplopen (de beperkingen). Door deze beperkingen kan hij zijn eigen werk niet meer doen, kan niet gemakkelijk buitenkomen en kan daardoor moeizaam deelnemen aan het maatschappelijk verkeer (handicap). Maar stel dat diezelfde man administratief medewerker was en in een flat woonde mét lift. Dan zou hij wel de beperkingen hebben, maar niet de handicap.

Uiteindelijk gaat alles over aanpassingen.

Die zijn er in allerlei vormen, zoals

- **Tijd:** vermindering uren per dag of per week. Of variatie in pauzes. Of flexibele werktijden.
- **Werkplek:** afscherming van bijvoorbeeld geluid of onrust. Bureau- of machine-aanpassing. Thuiswerken.
- **Taakaanpassing:** bijvoorbeeld taakvermindering of andere taken.
- **De bedrijfsarts moet deze aanpassingen goed onderbouwen:** ze moeten doelmatig zijn, redelijk, billijk en haalbaar.

Floris Sielcken,
de schrijver van
dit artikel,
werkte 20 jaar
als bedrijfsarts,

eerst in loondienst bij een grote arbodienst, later had hij zijn eigen bedrijf. In 2019 werd bij hem de diagnose parkinson gesteld. Hij werkte met enige aanpassingen door tot zijn pensionering in 2023. Sindsdien is hij actief voor de Parkinson Vereniging bij het Expertiseplatform Parkinson & Werk.

Terugkijkend

Als ik nu terugkijk en mezelf de vraag stel: zou ik het contact met een werknemer met parkinson anders aanpakken? Dan is het antwoord volmondig: ja. Ik zou meer werk maken van het helder krijgen van de beperking. Ik zou niet tevreden zijn met de uitleg van de medewerker. Ik zou dóórvragen. En nog eens dóórvragen.

Chronisch én progressief

De meeste ziekten gaan over. De Wet verbetering poortwachter (Wvp) is dan gericht op zo snel mogelijk re-integreren. Maar in het geval van parkinson ligt dat anders. Dan gaat het niet over herstel maar om aanpassen en nogmaals aanpassen.

Toch worden deze heel verschillende situaties regelmatig op dezelfde manier aangepakt. Dat komt volgens mij omdat de prognose niet helder wordt benoemd. De bedrijfsarts moet bij de ziekte van Parkinson in de spreekuur-rapportage schrijven: "Er is sprake van een chronisch progressieve aandoening die de volgende beperkingen geeft:...".

Wat maakt parkinson zo bijzonder?

De ziekte van Parkinson is absoluut bijzonder. Het komt sluipend. Het geeft lichte signalen die vaak jarenlang niet worden herkend. Het beloop kan snel zijn, maar ook heel langzaam. De klachten en beperkingen zijn deels vergelijkbaar, maar sommige zijn heel verschillend. Het effect van behandeling is vaak dramatisch goed, maar ook niet bij iedereen en ook niet op langere termijn. Ook komt de ziekte relatief weinig voor. En dus hebben artsen weinig ervaring met parkinson.

Het aanpassen van het werk is lastig als de verslechtering snel gaat. De werkende met parkinson is er vaak nog niet aan toe om het werk aan te passen of helemaal te stoppen, terwijl ik als bedrijfsarts dat eigenlijk wel zou moeten adviseren.

Advies

Mijn advies aan alle werkenden met parkinson: ga kennismaken met je bedrijfsarts, betrek je bedrijfsarts bij jouw parkinson op jouw werkplek, vraag om hulp. En verander nooit je arbeidsovereenkomst zonder juridisch advies te hebben ingewonnen.

Heb je vragen of wil je meer weten?

Neem dan contact op met het Expertiseplatform P&W:
werk@parkinson-vereniging.nl